

ชื่อ เรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ทหารกับการสืบทอดอำนาจทางการเมือง
ไทย : กรณีศึกษาคณะรักษาความสงบ
เรียบร้อยแห่งชาติ

ชื่อผู้เขียน นายเบญจพล เปรมปรีดา

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพจน์ ผลช้วนปิทยโ	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ ลินสวัสดิ์	กรรมการ
อาจารย์ ดร.ธเนศวร์ เจริญเมือง	กรรมการ

บทคัดย่อ

การทำรายงานการค้นคว้าแบบอิสระนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาถึงบทบาทและพฤติกรรมในการสืบทอดอำนาจของทหาร โดยเฉพาะคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (รสช.) ในแง่มุมต่าง ๆ และศึกษาว่าท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมในยุคปัจจุบัน คณะ รสช. มีวิธีการรักษาอำนาจและสืบทอดอำนาจอย่างไร นอกจากนี้รายงานดังกล่าว ยังได้ศึกษาถึงปัจจัยด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการสืบทอดอำนาจของ รสช. รวมทั้งแนวทางการแก้ไขและพัฒนาบทบาทของทหาร เพื่อน้องกันมิให้เกิดการสืบทอดอำนาจทางการเมืองขึ้น

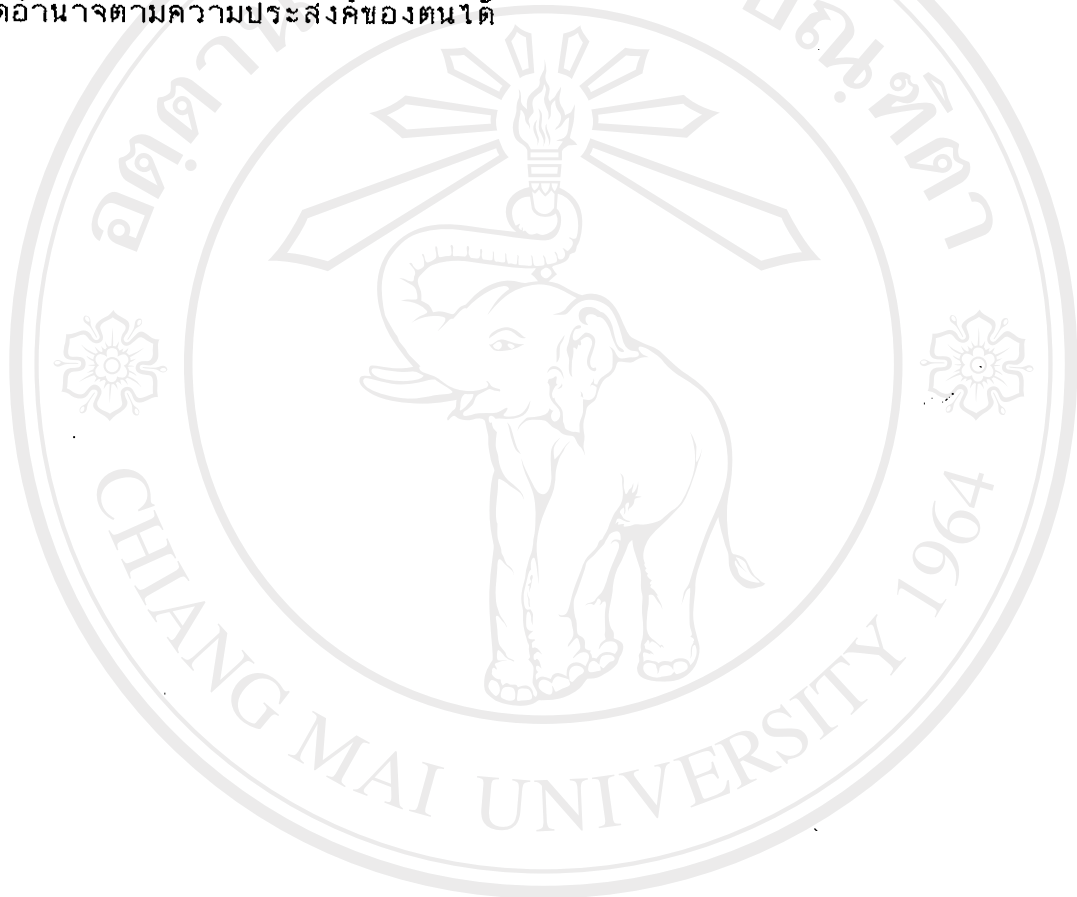
All rights reserved

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้เรียบเรียงได้ใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าเชิงคุณภาพ โดยอาศัยข้อมูลเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ตลอดจนได้รวบรวมแนวคิดเห็นทางการเมืองต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยการสำรวจวรรณกรรมจากหนังสือ ตำราและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในห้องสมุดและสถานที่ราชการทั่วไป

จากการศึกษา ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์บทบาทของทหารในการแทรกแซงทางการเมือง นับตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองในปี พ.ศ. 2475 เป็นต้นมา จนถึงยุคคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (รสช.) และได้พบว่าการแทรกแซงทางการเมืองโดยการยึดอำนาจของ รสช. มีรูปแบบที่ใหม่แตกต่างจากการยึดอำนาจของทหารในอดีต กล่าวคือผู้นำในสภา รสช. มีทั้งเจตนาและแผนในการยึดอำนาจ โดยจะอ้างเหตุผลแห่งการยึดอำนาจแล้วทำการยกเลิกกฎหมายรัฐธรรมนูญ แต่งตั้งนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อยกร่างรัฐธรรมนูญการปกครอง การจัดตั้งพรรคการเมืองเพื่อรองรับอำนาจ จนกระทั่งผลักดันให้ผู้นำทหารที่ยึดอำนาจหรือผู้ที่ทหารเห็นว่าเหมาะสมขึ้นดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในที่สุด อย่างไรก็ตาม การยึดอำนาจของ รสช. มีความแตกต่างจากการยึดอำนาจของทหารในอดีตอยู่บ้างในเรื่องการประกาศอย่างชัดเจนว่าจะคืนอำนาจให้ประชาชนในระยะ เวลาที่กำหนด

จากการพิจารณาถึงพฤติกรรมในการรักษาอำนาจและสืบทอดอำนาจของ รสช. พบว่าวิธีการรักษาและสืบทอดอำนาจก็ไม่แตกต่างจากการรักษาและสืบทอดอำนาจของทหารในอดีตเช่นกัน อาทิเช่น การแต่งตั้งพรรคพวกของตนมาร่างรัฐธรรมนูญเพื่อปูทางขึ้นสู่อำนาจ รัฐธรรมนูญเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีได้เป็น ส.ส. มาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ให้ข้าราชการประจำ เป็นวุฒิสมาชิกในเวลาเดียวกันได้ ให้วุฒิสภามีอำนาจกลั่นกรองกฎหมายและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินด้วย เป็นต้น ในการสืบทอดอำนาจในรายละเอียดจะพบลักษณะพิเศษของการสืบทอดอำนาจคือ มีแผนในการผลักดันให้รุ่นและพรรคพวกเข้าดำรงตำแหน่งสำคัญในกองทัพและการเมืองในรูปแบบที่ค่อยเป็นค่อยไปอย่างเป็นระบบ

นอกจากนี้ จากการศึกษาได้พบปรากฏการณ์ทางการเมืองเป็นพิเศษก็คือการยึดอำนาจของคณะ รสช. ได้กระทำในสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของไทยที่พัฒนาเปลี่ยนแปลงไปมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้กระทำภายใต้กระแสเศรษฐกิจแบบทุนนิยมที่ทุกฝ่าย รวมทั้งทหารยอมรับว่าสภาวะ เช่นนี้การปฏิบัติรัฐประหาร เป็นสิ่งล้าสมัย จากข้อเท็จจริงดังกล่าวทำให้คณะ รสช. ประสบกับปัญหาอุปสรรคมากขึ้น จนไม่สามารถจะยึด ทอดอำนาจตามความประสงค์ของตนได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study : The Military and the
Perpetuation of Power in Thai
Politics : A Case Study of The
National Peace Keeping Council

Author : Mr. Benchaphol Premprida

M.A. (Political Science): Politics and Government

Examining Committee :

Assist. Prof. Supote Polchuanpanyo	Chairman
Assoc. Prof. Narong Sinsawasdi	Member
Lecturer Dr. Tanet Charoenmuang	Member

ABSTRACT

The main objective of this study is to evaluate the roles and behaviors of political power succession of the Thai military during the time that National Peace Keeping Council (NPKC) was in power in 1991 - 1992. In order to see whether there is a change from previous pattern of power succession or not. More over, the study investigates political and socioeconomic factors which have impacts on the successes and failures of NPKC's power succession. Besides, the study also proposes recommendations in changing and developing the roles of Thai military to prevent any future power succession.

Library research is used in conducting this study. Political perspectives and related information are gathered from political documents, texts, editorials and other printed matters.

From the author's analysis of the roles in political intervention of Thai military since the revolution of 1937 to the period of NPKC, it is found that siezing the power of state by Thai military has not changed its pattern. Starting from planning for the seizure of power by citing any reasons which seemed appropriate, abrogate the constitution, dissolve parliament and appoint a person who is the military's choice to premiership. However, the NPKC announces that the power would be returned to the people within the stated period. This constitutes the only difference from the pattern of seizing the state's power in the past.

The NPKC's behaviors in preserving and transferring power are also identical to the old pattern. Thai is planning to nominate military classmates systematically to influential positions both in the armed forces and in the government.

All rights reserved